

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.	— fl.
Fél évre	4 kor.	— fl.
Negyed évre	2 kor.	— fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánlközásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

VI. évfolyam.

Szászsebes, 1902. Február 11.

20. szám.

Gyermeknevelés.

(Folytatás.)

Igaz, hogy segíteni kissé bajos az olyan helyzetnél, mint a milyet fennebb leirtunk, sőt magán erdőbirtokos, kinek esetleg csak egy erdeje van, ezt még kevésbé teheti, mint például tehetné a kincstár vagy más nagy erdőbirtokos, kiknek módjukban van alkalmazottjaikat a körülményekhez képest át-helyezni. Ezeknél mindenesetre szükséges lenne, hogy a vezető férfiak gondot vessenek arra, hogy az iskolaköteles gyermekekkel megáldott altisztjeik lehetőleg az iskola közelébe kerüljenek s így mód nyujtassék nekik gyermekeiknek a törvény által előirt módon való iskoláz-tására.

Az állami erdők kezelésénél alkalmazott erdőtisztek gyermekeinek nevelésére 1892 év-ben segélyalap létesült a földmívelésügyi m. kir. minisztérium kebelében és felügyelete alatt, melyhez minden szerződéses vállalkozó, akár termelő, akár bérlő, köteles keresetének, illetve az általa fizetett haszonbérnek vagy vételárnak 0.2 százalékát az említett alap céljára be-fizetni. Ebből a csekély s alig érezhető hozzá-járulásból az állami erdőtisztek gyermekeinek nevelését segélyező alap még nem is egy év-tized alatt immár annyira megizmosodott, hogy évente százat jóval túlhaladó erdőtiszti gyermek

neveltetési költségeihez egyenknt 200—400 korona segitással járulhat s még ezen kívül alaptökéje, illetve tartalékalapja is folyton gyarapodik.

Itt önként felveti magát az a kérdés, hogy ennek a felette humánus és igazán szük-séges alapnak a megalapítói az alapszabályok kidolgozása alkalmával miért feledkeztek meg arról, hogy az államkincstári altiszteknek is vannak gyermekeik, melyek szinte rászorulnak az iskoláztatásra s melyeket szinte vétek csak úgy vadon felnőni hagyni s miért nem gondos-kódtak arról, hogy ebből az alapból egy harmad, vagy legalabb egy negyedrészen ezek az altiszti gyermekek is részesüljenek, annyival inkább, mert hiszen az erdőtisztek tekintélyes része olyan helyeken lakik, hol nem csak elemi, de többnyire középiskolák is vannak s így módjukban van gyermekeiket elég olcsón iskoláztathatni. Hiszen ha már a segélyalap mostani bevételei mellett és keretei közt ezt tenni nem lehetett, nem lett volna olyan nagy dolog a 0.2 százalékot 0.3-ra emelni, mert bizon azok a bérlők vagy vállalkozók azért a csekély különbözetért nem lázongtak volna, hanem ismerve a most is nemes célnak ez által még nemesebbé lett mivoltát, szívesen raknák le filléreiket a gyermeknevelés eme szent oltárára. Annál inkább kellett volna ezt megtenni, mert hiszen még egyéb olyan alapít-ványok is vannak, mely az erdőszték gyer-mekeinek a nevelését segélyezik s melyek

gyarapításához gyakran még az altisztek fillérei is hozzájárulnak.

Ott van egyebek közt a Wagner-féle alapítvány, melynek célja szinte iskolai segélyezést nyújtani tisztviselői gyermekeknek, már pedig ha valamely kincstári erdészeti altiszt valamelyes kisebb hibájáért rendbirsággal van sújtva, a keservesen megszolgált fizetéséből levont birság a Wagner-féle alap gyarapítására vándorol, az a szegény altiszt tehát, kinek gyermekei minden iskolai segélyezésből jóformán teljesen ki vannak zárva, ha nem is közvetlenül, de közvetve hozzájárul egy olyan alap növeléséhez, mely mások gyermekeinek a nevelését van hivatva előmozdítani. Hát bizony ez elég fonák helyzet s csodálatos, hogy már rég szemükbe nem ötlött azoknak a vezérférfiaknak, kik ujabban ismételten jelét adták annak, hogy az altisztek sorsát is szívükön viselik s nem látták be szükségességét egy olyan alap létesítésének, mely az erdészeti altisztek gyermekeinek nevelését és iskolázását segélyezné. Lapunk szerkesztője és kiadója márt mintegy 7 évvel ezelőtt azzal a kéréssel fordult volt a földmívelésügyi m. kir. ministeriumhoz, hogy a kincstári hatóságoknak rendeltessék el pályázati hirdetményeiknek az ő lapjában való közzététele, mi által olvasóinak ezeket könnyen hozzáférhetővé tehetné volna s az ezért fizetendő hirdetési díjat nem kívánta magának, nem akarta a saját hasznára fordítani, hanem följajánlotta egy olyan alapnak

a létesítésére, melynek feladata lenne az erdészeti és vadászati altisztek gyermekei nevelésének előmozdítása és támogatása. Erre az ajánlatra, illetve kérésre akkor röviden csak annyi volt a felelet, hogy miután az altisztek gyermekeinek nevelését segélyező alap nincs, a kérés nem teljesíthető.

Igaz, hogy a lapunk szerkesztő-kiadója által felajánlt hirdetési díj évente alig tett volna ki többet 2—300 koronánál, de hát a semminél még is több lett volna s ha egyszer bár mily csekély kezdettel, de megalakul egy ilyen alap, fog az növekedni magától is csak tessék például az altisztektől behajtott rendbirságokat is az ő gyermekeik nevelésére fordítani, azután pedig akadnak mindig nemes keblű emberbarátok, a kik szívesen hozzájárulnak az ilyen fenkölt czélu alapok növeléséhez.

Külömben nem kívánunk mink senkitől semmit, csak arra kérjük az engedelmet, hogy engedtessek meg az erdészeti és vadászati altiszteknek a saját sorsukról és jövődjükről önmaguknak gondoskodni s ne gördítsen az ilyen irányu igyekezetünk és munkálkodásunk elé senki akadályokat. Majd megláthassa akkor bárki is, hogy mire képes egy kicsiny is, szegény is, de egyébként minden szépért és jóért lelkesedni és küzdeni tudó csapat. Majd fogunk mink akkor létesíteni gyermeknevelési alapot is, idővel talán árvaházat, menedékházat az elhagyatott özvegyek részére;

Az új királyi palota.

(A „Bp. H.” után.)

Pár nap mulva bevonul a király és kísérete az új palotába, mely kolosszális arányaival oly főségesen emelkedik az öreg várhegyen és fürdeti impozáns kupoláit a Duna tükrében; a budai hegyek felül pedig szédítően, szinte a szemet fárasztóan emelkedik föl a magasságba. Ezuttal először foglalja el a király az új helyiségeket, most fogják bemutatni neki és a magyar ember önérzettel mondhatja el, hogy a király a két birodalmában levő legnagyobb palotájába lép be. Valóban, a budavári királyi palota jelenleg jóval nagyobb a bécsi Burgnál. Hanem, sajnos, ez a dicsőség mulékony, mert mire elkészülnek a Burg új épületei, akkorra már megint a bécsi palota fog vezetni.

Mielőtt belépnénk az új palotaszárny fényáradatában fürdő előcsarnokba, meg kell emlékeznünk azokról a férfiakról a kik ennek a nagy építkezésnek a létesítői voltak. Az építkezés mozgalma még Tisza Kálmán miniszterelnöksége idején kezdődött, mikor egy millió és kétszázezer forint költséggel létesítették a krisztinavárosi lépcsős palota-utat. Tervezték a palota bővítését is, de ezt Rezső trónörökös váratlan halála hirtelen eltemette. Később Szapáry Gyula gróf miniszterelnöksége idején Hauszman bemutatta az egész nagy tervet, de a merész ideát csak Wekerle érvényesítette, a ki a merész koncepciók embere lévén, a királynál keresztülvitte a krisztinavárosi hatalmas szárny építését. A királyi palota építésének érdeme tehát a Wekerle nevéhez fűződik. Nagy azonban Bánffy Dezső báró érdeme is, mert az északi szárnynak az építését viszont ő fogadtatta el a királlyal s megkoronázta az egész akciót Széll Kálmán, mert az ő közbenjárására elrendelte a király, hogy az összes belső fölszerelést magyar iparos készítse magyar anyag-

minden lehető megteszünk s megkíséreljük még a lehetetlennek látszót is, hanem addig is, a míg ezt megtehetik maguk az erdészeti és vadászati altisztek, felkérjük mindazokat, a kiknek erre hivatali állásuk módot és alkalmat nyújt, hogy vessenek némi gondot a szegény altisztek gyermekeinek iskolai neveltetésére s igyekezzenek azt tehetségükhöz képest előmozdítani, mert bizon ott, hol ezt tehetnék és még sem teszik, súlyos bünt követnek el nem csak azok ellen a szegény és szerencsétlen gyermekek ellen, hanem az egész emberiség és szeretett hazánk ellen is.

A kir. tanfelügyelő urak pedig egyéb szorgos teendőik mellett kiterjeszthetnék figyelmekőt arra s utánna nézhetnének annak is, hogy az egész országban mennyi a száma azoknak az erdészeti és vadászati altiszti gyermekeknek, melyek semmiféle iskolai nevelésben nem részesülhetnek.

Róka-utak.

(Mutatvány a Vadászat és Állatvilág folyóiratból.)

Írta: Bársony István.

A rókaról, mint általában négylábú ragadozóinkról, az a köztudat, hogy éjjeli állat, hogy tudniillik életének azt a legmozgalmasabb részét, a mikor tápláléka után jár és magát a legszabadabban, legbiztosabban érzi s ehhez képest mozog is: éjjel éli.

Ebből a szempontból a meghatározás nem is eshet kifogás alá, ámbár távolról sem úgy áll a dolog,

ból, a szobrokat magyar szobrász faragja, a képeket magyar festő fesse. Hogy ez mit jelent, elmondja az az egy számadat, hogy a belső fölszerelés 5,600.000 koronába került.

Magyar itt az utolsó pohárig, az utolsó tányérig minden, magyar a márvány, mely lépcsőn, falon, kandallón csillog, magyar a selyem, a bársony, a kristály, a butor, a stukkó, a szőnyeg, a faburkolat. A király elmondhatja, hogy az egész országban, egyedül ő lakik az igazi magyar házban, melyben minden itthon készült.

Az is említésre méltó, hogy a királyi palota mostani nagyságában van háromszor akkora, mint Mátyás király tornyos tündér-várkastélya. A mostani építkezés munkája közben Mátyás palotájának sok alapfalára akadtak: jó erős, hatalmas építkezés volt az. A királyi palota régi szárnyának egy része tulajdonképpen most is Zsigmond és Mátyás palotájának alapfalain nyugszik. A régi palotát Mária Terézia annak idején azokra a régi, erős alapokra rakatta, rajtuk is maradt

mintha a róka csupán csak az éjszakát töltene — hogy úgy szóljunk — munkában.

Ellenkezőleg; sok eset van arra, hogy a róka fényes nappal járja kalandos utait s néha éppen ilyenkor mutatkozik legkevésbé aggodalmaskodónak.

Egy ízben a b.-i vágásban sneffeztünk. Szép őszi nap volt s a hulló levelek libegve ereszkedtek le a szélesöndes levegőben. Hajtásokat rendezett a vadászat vezetője s éppen úgy került a sor, hogy a hajtóknak kellett mindjárt az első hajtás előtt lekerülniök az erdő szélére, a vadászok pedig rögtön elállhatták a vonalat. Minthogy rókára is számíthattunk, minden a legnagyobb csöndben történt; a hajtók elvonulása, valamint a vadászok elhelyezkedése. Az egész környéken teljes volt a nyugalom, úgy, hogy egyetlen erdőlakó vadnak sem lehetett oka arra, hogy pihenőjét azért hagyja ott, mert gyanús mozgás háborgatta.

A hajtóknak jókorát kellett kerülniök, mert egy mély vizmosás állta útjokat. A míg ők a helyőkre juthattak, volt időm csöndesen elmerülni az őszi erdő szépségében. Véghetetlenül kedves, kissé tán mélabús, de azért mégis mosolygó volt a tájék. Elöttem bokros erdő volt, a melyet keskeny nyilások szeldestek át.

A nagy csöndben egyszer csak egy ijedt rigó rebhent ki valamelyik bokorból s nagy csacsogással váltott át fölöttem. Figyelmem odafordult, a honnan a rigó kiröppent. Láttam, hogy valami fehér mozog a gyér fű között, de csak mozdulatokat tesz a nélkül, hogy helyét igazán változtatná. Valami kómikus érzéki csalódás folytán sehogy sem tudtam kitalálni, mi az. Végre a mozgó fehérség felismerhető alakká változott, a mennyiben egy sötét fej hajlott rá s az alak képét kiegészítette. Most láttam csak, hogy alig harmincz lépésnyire egy róka van előttem, a mely eddigelé — szemközt velem — felfelé nézelődött s oly magasra emelte a fejét, hogy csupán fehér torkát mutatta. Ily helyzetben, mikor az orrát szinte függélyesen emelte

és így ennek a hatalmas épületnek eredete belenyulik Magyarország boldog, dicsőséges fénykorába.

A király a palota új szárnyának alapkövét 1897-ben tette le és ez az atkus volt az ezredéves ünnep egyik kimagáló momentuma. Mindenki érezte, hogy ezzel az alapövel nemzeti méltóságunk — talántán visszanyeri az őt megillető tiszteletet. Az új, fényes palotával a régi magyar udvartartás föltámadását láttuk. Az épület már áll. Egy nagy magyar építőmester belelehelte művészete minden fönséges és kecses gondolatát. Királyhoz és nemzethez méltó fénynyel emelkedik az épület ős Buda várhegyén és várja az állandó magyar udvartartást és fejedelmi vendégeit Ugyan a belső rendezkedés most még nem teljes, az északi épület belseje még nem kész, de a krisztinavárosi szárnyat és az új épületet a régivel összekötő részt, mely a Gellérthegygyel szemben van, át lehet adni rendeltetésének.

A várudvar most négyszögű. A régi épület bejáratával szemben van az új szárny mennyezetes elő-

az égre, nem csuda, ha nem találtam ki mindjárt, hogy miféle állat, mert teste többi részét teljesen földte a bokor.

Ez a róka azután tovább bogarászott előttem, s egyre a bokrok közé kukucskált. Nem volt okom sietni a lövéssel, vártam. Hisz' első oly mozdulatára, a melylyel búcsút venni készül, örökre itt maraszthatom, gondoltam. Gyönyörködtem benne, a míg csak lehetett. Figyeltem, hogyan élvezi a verőfényt; kiállott a tisztásra, a hová teljes fényvel sütött a nap s ott kezdte a bundáját nyalogatni a dereka táján. Azután bolhászkodott, tehát mindenkép elárulta, hogy teljes biztonságban érzi magát. Azok a „rókás“ sűrűségek, melyeket úgy ismertünk, mint a vörös frakkosok igazi hazáját, alant voltak a vizmosás mély pontjain. Itt, a domboldalon sokkal ritkább volt a vágás. A róka mégis itt járt-kelt, a maga jószántából, fényes nappal, úgy tíz óra tájban. Kalandozott; bizonyos, hogy vadászgatott is. A mikor a hajtók első neszét meghallotta, rögtön iszkolni próbált, de elkésett vele. Lelőttem.

Kivált hűvös, de másképp tiszta, csöndes időben nagyon is gyakori dolog, hogy a róka nincs a búvóhelyén, hanem csatangol nappal is. Természetesen ezt jelentékenyen elősegíthetik vagy hátráltathatják a körülmények. Zajos vagy csak némileg mozgalmas környéken sokkal óvatossabb minden vad, mint ott, a hol igazi magánya van. Elhagyatott, néma területeken bátrabban mozog a félénk állat, mint a hol minden pillanatban felfedezéstől és üldözéstől tarthat. De azért főképp a téli hónapokban még rendes óvatosságából is gyakran enged s bizonyos, hogy ilyenkor látni a legtöbb rókát, a mint a hóval borított mezőségen vagy a bokros domboldalon, szimatolva baktat.

Nagyon közönséges dolog, hogy utas emberek, a szekérúttól nem messzire, sokszor a legjobb lőtávolságra, rókát látnak, s a vörös bundást ilyenkor még az ostorpattogás sem félemlíti meg. Arra is tudunk

példát, hogy a lassan haladó szánkót alig ötven lépésnyiről, fél óra hosszat követte a kullogó róka, a míg végre bokros erdősarkon elmaradt s visszatért hazájába.

A róka alkonyati és hajnali szereplése a tyúkólak körül eléggé ösmeretes. Kivált a szürkület ideje az, a mikor a jóétvágyú csirketolvaj, bizva ravaszságában és gyakorlottságában, látogatást tesz oly helyeken is, a hol éber kuvasz ügyel a ház tájára. De hát neki a kuvasz nem imponál. Karsú, könnyű testét régen átcsúsztatja ő már akkorra, a mikor a bumfordi nagy kutya felfedezi a szag nyomán a kerítés alatt levő nyilást, ahol a róka elmenekült. Egyáltalában, az esetlen nagy kutyáktól semmi különös aggodalma sincsen. Azok utól nem érik, nyomát is könnyen vesztik.

A s—i majorban egy januáriusi napon délután két órakor, az etetőnél jelentkezett pár évvel ezelőtt egy róka; egy rózserakás mögül pattant elő, elfogott hamarjában egy betegesen gunnyasztó törpetyúkot s mire a tanyások talpon voltak, már csak azt tudhatták meg, hogy merre vitt a nyoma a friss havon a tisztí lakás mögött terülő erdőbe.

Mint kutyaféle, mindenesetre sokkalta inkább kívánja is a róka ezt a nappal és éjjel közt megoszoló életmódot, mint a hogy kívánják általában a macskafélék, a melyek sokkal jobban ragaszkodnak az éjszakához. Sem a vadmacska, sem a hiúz, a melyek minálunk az igazi macskákat képviselik, nem szokott magáról fényes nappal életjelt adni. A macskafélék az erős napvilágot sehogysem kedvelik. Ellenben a farkas már megteszi, hogy fényes nappal kirent az erdőből s megdézsmálja a közelben legelő birkanyáját. A róka pedig ebben a napgali szereplésben még sokkalta vakmerőbb, szabadosabb. Búvóit is gyakran választja olyan helyen, hogy azok tulajdonkép nem is búvók, csak fekvések, még pedig a napnak teljesen kitett fekvések, úgy hogy az embernek szinte az a gondolata támad, hogy szándékosan keresi a róka-koma a minél

csarnoka, melyen át az oszlopos előcsarnokba jutunk. Ezt nagy tükörajtók választják el a márvány vesztibulumtól.

Itt a főlépcső. Az ember megáll és meglepetve, megkaptva néz a magasba. Finom, szüztiszta fehér és gyöngéden szürke márvány lépcsőfokok emelkednek szelid hajlással a magasba . . . A lépcső felső pihenőjét két rengeteg alak, két óriás szobra tartja a vállán, melyek Fadrusz mester művei. Ha nem is tartaná a vállán a két gigász ezt a lépcsőt, még is úgy tetszenék, hogy a levegőben lebeg, oly könnyed, finom a maga fehérő bájában. A mint a felső pihenőhöz érünk, a lépcső posztamentjén, a két oldalt levő remek párkányon két-két fehér márványból való gyermekszobor — Radnay műve — kapja meg figyelmünket. Incselkedő, csókolózó fiúcska és leányka mind a két oldalon — és oly természetes, hogy az ember szinte rájuk szeretne szólni:

— Vigyázzatok, gyerekek, ha sokat dévajkodtok, lepottyantok arról a párkányról!

A lépcső csak az első emeletig való. Velünk szemben márványstukkóval diszitett ragyogó márványfalak emelkednek a harmadig emeletig és fölnt csipkeszerű üvegtetőzet egészíti ki ennek a poétikus lépcsőháznak az ő nyugodt, bájos harmóniáját. A diszkrét kék színű üvegtetőt vilámos lámpák koszorúzzák és ez a bűvös kék világosság valami különös, bájos szint vet a fehérő márványra. Egyébként pedig a lépcsőházat tizenöt nagy ivlámpa világítja meg. Ezen a lépcsőn csak a király fejedelmi vendégei és az udvari ebédre hivatalos személyek fognak járni.

A lépcső alján széles folyosó valamely jövődöbeli fejedelmi vendég lakásához visz és több mellék-lépcső fut föl a magasságba.

A főlépcsőről az ember az első emeleten a márvány-folyosóra jut, melyen az oszlopos várócsarnokba jutunk. Várócsarnoka ez a fejedelmi vendégek apartmentjainak. Husszinű márványoszlopok és a falakon világos-barna márványozás. A terem két végében hatalmas bronz-rabszolgák kandelábereket tartanak és

jobb verőfényt. Hogy ez nem a kanikulai időkben van, az természetes. A nagy meleget egyetlen kutyaféle sem bírja vagy legalább nem bírja jól megint csak ellenében a macskákkal, a melyek viszont a melegért rajongnak.

Minthogy a rókanak egyáltalában nem okvetetlenül kell a sűrűség ahhoz, hogy hazát válazzson, ehhez képest a lakása gyakran van oly helyeken, hogy az ember szinte alig érti, hogy is merészkedhetett a ravasz koma annyira nyílt helyre költözni. Sik mezőn, árokpartban, szabadon fekvő vizmosás oldalában hány-szor talál az ember rókalyukat! A hol valami kis nádas vagy zsombikos van, ott még hagyján; ott nagyon is érthető, ha megfekszik a róka, hisz' ilyen-olyan fedezetet talál. De csak az idén történt, hogy Pilisen vadászva, oly helyen találtam rókát, a hol vele való találkozásom ugyancsak meglepetésszámba ment. Szándékosan elszakadtam volt a társaságtól, mert egy pár foglyot szerettem volna lőni valahol, a külső tanyák körül. Két hajtóval róttam a bokrosnak híresztelt, előttem ismeretlen területet s a mérsékeltén gazos tarlókon barangoltam, azon tűnődve, hogy merre lehet itt az ígért „bokros“, a hol a fogoly késő ősszel is bevár esetleg. A teljesen sik és — mondom — alig arasznyi gazzal borított tarlóból egyszerre kiszökik előttem vagy százötven lépésnyire egy nagy róka s gyönyörű vágatással, óriási kört kanyarítva, elszágul-dott a homokos legelőn a monori erdő irányába, a honnan, szekérrel haladva is, negyedóránnyira voltunk. Ez a róka tehát a fényes nappalt jóformán teljesen födetlenül töltötte a mezőn. Ugyan hasonlóan jártam a mult évben Kosdon, a hol a vadász körben, mint első puskás indultam s így egyenesen rámentem egy domboldalban pihenő rókára, a melyet nagy csudálkozásomban mindössze is csak megpleziroztam tizes söréttel. Tudniük éppen azért mentem elsőnek, hogy esetleg foglyot találok — erre készültem volt.

a szép márványkandallón — Andrássy Gyula gróf mellszobrának a helye. A szobor még nem készült el, el most dolgozik rajta Zala György. Gyönyörű selyembrokátból való reneszánsz-székek, tiszta reneszánsz — mert megjegyzendő, hogy a király nem tűr meg házában semmiféle szecessziót. Itt minden szolid, izléses, finom és ez nincs kárára a berendezésnek, mert szecessziós díszszel impozánsat és fenségeset alkotni abszolút nem lehet.

Innen az új épületszárny leghatalmasabb termébe lépünk: az ebédlőbe. A király eddig alkalmas ebédlő-terem híján szűkölködött, most aztán oly étkezője van, mely a hiányt gazdagon pótolja. Negyven személyre való, de oly nagy, hogy száz is kényelmesen elférne benne. Falait fehér és aranykerettel való sárgás stukkó díszíti. A mennyezetről három hatalmas üvegcsillár lóg és áraszt vakító fényt. Hogy emlékeztessen valami a régi jó gyertyakorszakra, a csillárok körül több sor gyertyaalaku villámos lámpa ég. A falakon is több ilyen villámos gyertya-kar van. Ennek

A Hortobágyon az úgynevezett Ludastó meg a pap-ere környékén semmiféle igazi bűvója a rókának nincsen. Róka mégis van, még pedig elég bőven. Egy pár befásított kis terület (egy-egy alig egy pár hold, a mit ott „erdő“-nek neveznek), a hol a jószágnak enyhelye szokott lenni, ez minden. De bokor nincs ott, csak kinőtt fa. Jó arra, hogy alatta hűsöljön nyáron a gulya vagy a viharos szél ellen oltamat találjon. Ellenben sűrűség, kivált rókának való, egy tenyérynyi sincs. Ám azért a róka ott tanyázik, ott ássa meg lakását a föld alatt. A pásztorok nem is igen bántják. Nekik nem tesz kárt. Még élénkíti megjelenésével a pusztai nagy magányt. Hanem, a ki a „ludason“ vadlibázik, az tapasztalhatja, hogy kullog hajnalban a róka a víz mentén s keresi a sebzett vadlibákat. Tudja már, mit jelent az, ha sokat puskáznak ott a szürkület csöndes óráiban.

LEVELEZÉS.

Remete 1902 február 6.

Tekintetes szerkesztő úr!

„A ki másnak vermet ás, maga esik bele“ — mondja a példabeszéd s ez nálunk illetve Kis-Sebes községben mult hó 23-án be is teljesedett. Akkor halt meg ugyanis Purzi József oda való bányamérnök neje s a férj Hajas Samut fogadta meg a sirgödör megásására, ki azután magához vette még segítségül Tulbure Florát, A két munkás ember már vége felé járt a sir kiásásának, midőn annak egyik oldala rájuk szakadt s maga alá temette. Mire az oda siető nép kiásta őket a földtömeg alól. Hajas már halott volt. mig Tulbure csak pár órai kintlódás után halt meg. Időközben megérkezett a mérnöknek koporsója is s éppen találkozott a szerencsétlenül

a teremnek a butorzata vörös selyembrokát. Ebből való a függöny. a portier és a tiszta reneszánsz butor. Asztal nincs a teremben, — mert azt csak az udvari ebéd idején állítják föl. Nézni való a fehéres-szürke márvány-kandalló is, mely fölött csillog a magyar korona és a király monogramja.

A szomszédos szoba a cercle-terem. Ennek tengerzöld a butorzata. Gyönyörű kisebb terem, dus, aranyozott stukkó-mennyezettel. a falat faragvány, aranyozott keretekben drága brokátselyem- tapéta borítja. A magyar fehér márványból való kandalló kovácsolt bronzból való rácsával meg fogja lepni szépsége révén a király vendégeit. A függöny és butor tengerzöld selyembrokát.

A legérdekesebb a Szent István terem, melyet itthon és a párisi kiállításon bemutattak már. A román stílusban készült terem sajátos misztikus és káprázatos hatást tesz az emberre. A régi lovagvárak valamely termében képzelet magát az ember... Csak hogy az ily drága és ragyogó nem lehetett. Az óriási

járt sirásóival, kiket akkor szálítottak el a szerencsétlenség színhelyéről. A két munkást azután a mérnöknek mellett két oldalt temették el. Hajasnak I., Tulburénak 3 árva s mindkettőnek özvegye maradt, kiknek a mérnök úr bizonyos összegű segély adott át.

Szívélyes üdvözléssel

igaz hive
Farkas László
erdész.

Különfélek.

Meghívó a folyó évi február hó 8-án Szolyván tartandó vadász bálra, melyet az uradalmi vadász és erdészeti személynét rendez és melynek tiszta jövedelme a szolyvai r. kath. templom építési költségeire fordítatik. Kezdeté este 8 órakor, belépő-díj 2 korona, a rendező bizottság. Tekintettel a jótékony célra esedezünk esetleges jegymegváltásokat vagy felülfizetéseket tekintetes Kunsch Mátyás uradalmi főerdész úr czimére Szolyvára küldeni. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Új babfajok. Közép-Amerikának, a mely sokat áldoz az összes gazdasági termelvények javítására, már számtalan jó, hasznos és javított terményt köszönhetünk, melyek átjutottak a kontinensre és most itt a leghasznosabb tenyésznövények közé tartoznak. Jelenleg a bab is nagyon meg lett javítva az amerikai Lima- vagy vajbab által. Ezen babfaj sokban eltér a mi európai babjainktól. A Lima-babot nem élvezik hüvelyestül, hanem csak a magját — nyáron friss (félrett) állapotban, télen pedig szárazon. A babnak tudvalevőleg nagy a tápértéke, de még nagyobb a Lima-babé. A mi babjainknak tenyészése mindenkor érdemes, az amerikai Lima-bab még bőtermőbb és jobbizű, úgy hogy ezen bab tenyészése minden körülmények között felette ajánlatos. A Lima-bab úgy magas (karó), mint alacsony (bokor), Mühle Vilmos temesvári czég új bevezetése és ott kapható.

kandalló, ez a stilizált bubos-kemence, csupa majolikából való, valamint a mennyezet és a fali képek (Árpád-kori tapétája aranybrokát. A Roskovics készítette képek Szent István (a kandallón), Szent Imre, I. Béla Szent László, Kálmán, III. Béla, II. Endre, Szent Erzsébet (boldogult Erzsébet királynénk arcma), IV. Béla, Szent Margit és III. Endre. Különös a három csillár. Bizánci diszszel, színes üveggyöngyökkel teljes, valósággal olyan, mint egy-egy óriási bizánci korona. Ez a szoba is a cercele céljaira szolgál.

A Szent István-szobából lehet eljutni a királynak a régi palotában levő lakosztályába. Az onnan való ajtó a király előszobájába nyílik.

Az ebédlővel szemben, a folyosó másik felén van a kiszolgáló helyiség. A királyi konyhából, melyek három emelettel alább vannak, elektromos lifteken ide röpitik föl az ételt és itt hatalmas melegítőszekrények várják. Van itt néhány edénynek, evőeszköznek való mosogató-alkotmány vizokádó kigyszájakkal és egyéb oly csudája a konyhának, a milyenekről a polgári háziasszony még csak nem is álmodik.

Méhézzek figyelmébe. A Magyar Országos Méhészeti Egyesület évi tagsági díja 4 korona. Ezért a tagok az egyesület szakközlönyét — havonta egy füzetet — bérmentve kapják; kapnak továbbá rendkívül olcsó és jó méhkaptárokat, mézpergetőgépeket, műlépeket és egyáltalán mindenféle, az okszerű méhészethez szükséges eszközöket; az egyesület a tagok méz- és viasztermelvényeit minden provízió nélkül értékesíti, sőt szállítóedényeket is ad kölcsön díjtalanul. A folyó évben eddig már 60.000 korona ára mézet értékesített és 1000 méhkaptárt juttatott a tagoknak. Beiratkozáshoz elég az egyesületet egy levelezőlapon — Budapest, VII., Damjanich-utca 34. szám — értesíteni.

Málna- és szamóczaszedés a hegyvidéken. Hazánk erdőborította hegyvidékein a természet dus adományából minden emberi gondozás nélkül bőven termő málna és szamócza szedése a hegyvidéken lakó szegény földnépnek mindenkor juttatott néha nem is épen megvetendő — mellékkeresetet, Nyáron, mikor a szamócza és eper érni kezd, megindulnak a falvakból a gyerekek, leányok, öregek, hogy a földieper és a málnabokork illatos terhet a karjukon vitt kosarakba összegyűjtve, azt a közeli városokban és fürdőhelyeken jó áron értékesítsék. Ezáltal főképpen a gyermekek és más munkára nem igen alkalmas öregek számára egészséges és könnyű kersztforrás nyílik a nyár idején. Szorgalmas szedők egyre-másra napi egy koronát is megkereshetnek. A mi egy szegény munkás háztartásában nem csekély pótlékot képez. Természetesen a rendszeres erdőgazdaságokban ez a szedés bizonyos korlátok közé szorítandó részint hogy a fiatal ültetvények az emberi kártételtől megóvassanak, részint, hogy egyéb erdészeti kihágásra alkalom ne nyújtassék. Felette kívánatos azonban, hogy bizonyos feltételek mellett a föld népének ez a mellékkereset-forrás úgy az állami, mint a magánuradalmak erdőségeiben hozzáférhetővé tétessék. A kincstári erdőkben az eddig érvényben levő árszabály szerint a szamócza- és málnaszedési díj literenkint 2 fillérben állapított meg. Ez a díjtétel míg egyrészt a szedést nagyon megnehezítette és a szedő munkáját súlyos adóval terhelte meg és tette drágává másrészt az ellenőrzést is majdnem teljesen lehetlenné tette. Darányi földművelésügyi miniszter, ki a legcsekélyebb alkalmat sem mulasztja el, melylyel a kis-

Az előzékeny építő-művész ezeket a helyiségeket mutatta meg nekünk. De elmondotta, hogy készen van a második emeleten az udvarnagy ebédlő-terem, a kíséret játékos szobája és női szalonja, melyeket mind gazdagon rendeztek be. Ennek az emeletnek a csarnokaiba nyílnak a kíséret lakásai: szalonból, írószobából toalett- és hálószobából való valamennyi. A berendezés egyszerű, de előkelő. A februárban Budpestre érkező királyi hercegek és hercegnők e termekben fognak lakni.

A harmadik emeleten van a nemes testőrség elhelyezve. A földszinten a kabinet-iroda és az udvari táviróhivatal. A régi palota második emeleti helyiségeit szintén teljesen újra fölcsztották és a király kísérete számára rendezik be.

A Dunára néző homlokzat északi részén épülő nagy helyiségek még nem készek. Itt lesz a nagy kupola alatt a Halsburg-terem, az északi kiszögellésben a táncterem (mely nagyobb lesz a Vigadó tánctereménél) és a buffet-galléria, a teázó és cerceleterem, a nagy előcsarnok. Mindez a jövő évek programján van. Elkészült azonban ezen a szárnyon is a Szent György-téri bejáró, a földött udvar, a várkapitányi, a várplébánosi lakás és a főudvarmesteri hivatal minden helyisége.

emberek helyzetén könnyíthet, a hegyvidéki miniszteri kirendeltség előterjesztésére a mármaros-szigeti erdőigazgatósághoz, az ungvári főerdőhivatalhoz és a bustyaházi erdőhivatalhoz e hóban rendeletet intézett, melyben a kerületükhöz tartozó kincstári erdőbirtokon előforduló málna és szamócza szedését egy évre kiállított bárca váltása és az érte járó ötven fillér befizetése mellett engedélyezi. Kíváncs volt, ha ezt a magánbirtokosok is követendő példának vennék. E helyütt megemlítendőnek tartjuk, hogy a Schönborn-Buchheim gróf Munkács-szent-miklósi uradalma hozzátartozó rengeteg erdőseiben a málna- és szamóczaszedést a föld népének az általa kijelölt területeken eddig is a lehetőségig engedélyezte. (H.)

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

Ajánkozás.

Erdőőri szakiskolát végzett és a szakvizsgát jó sikerrel letett egyén megfelelő alkalmazást keres. Szíves ajánlatok a következő czímen küldendők: Pintér erdőőr, Kajar (Győr megye).

1—3

Sz. 2563/1901 tkvi.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNYI KIVONAT.

A szászsebesi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhire teszi, hogy a „Sebesana“ szászsebesi pénz és hitel intézet részvénytársaság végrehajtónak Zemara Vazul a János-é végrehajtást szenvedő elleni 600 kor. — fil. tőkekövetelése és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szászsebesi kir. járásbíróság területén levő Sebeshely község határán fekvő a sebeshelyi I. R. 513 sz. tjkvben A + 1 rend 906 hr. sz. a. ingatlanra 15 kor. a sebeshelyi I. R. 515 sz. tjkvben A + 1 rend, 1265 hr. sz. a. ingatlanra 40 kor. a sebeshelyi 509 sz. tjkvben A + 1, 2, 47, 504, 760, 2096 hr. sz. a. ingatlanra 76 kor. a sebeshelyi I. R. 590 sz. tjkvben A + 1—15 rend, 372, 373, 581, 583, 585, 587, 798, 799/1, 582/2, 584/2, 586/2, 1164, 574/2, 568/2, 703, 1165, 569/2, 567, 566, 591/2, 590/2. 563 hr. sz. a. ingatlanokra 1015 koronában. 513 sz. tjkvben A + 1 rendsz., ingatlanra C₈ alatt Zdrenea Simon lui Simon, még pedig az 590 sz. tjkvben A + 3 rendsz. a. ingatlan 1/4-re özv. Duvlea Joana szül. Morár javára C₂ alatt bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog fenntartása mellett ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelt árverés és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902 évi **Április hó 30-ik napján d. e 9 orakor** Sebeshely község házában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyamát számított és az 1881 évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet §-ában kijelölt óvadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.

Szászsebesen 1902 évi Január hó 5-én.

Demsinszky, kir. aljbíró.

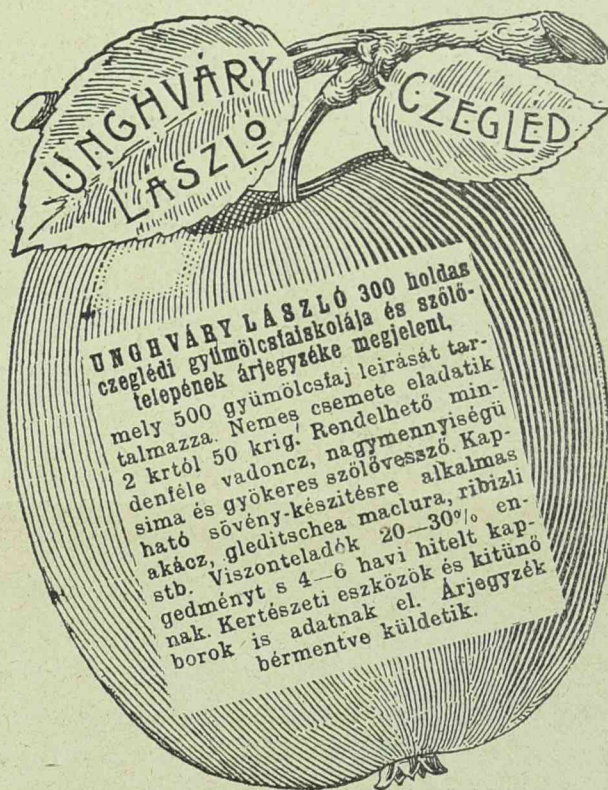
Kitünő minőségű Erdészeti magvak

Kaphatók

FARAGÓ BÉLA

Magyar Fenyőmag Pergető Gyárában,
Zala-Egerszegen.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Skaba Károly H.

Budapest, VI., Váci-körút 33. sz.

A gyár alapított 1865. évben.

Ajánlja saját gyári raktárát, mindennemű vadászfegyverekben, revolverekben, pisztolyokban, kardokban, satkantyukban, vadász, vivo és sporteszközökben fegyverrészek és löeszközökben valamint mindennemű lőszerben.

Wänzel, Werndel és Kropatschek karabélyok mindig raktáron vannak.

Javitások is elfogadtatnak.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő cs. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói. A nagyméltósági Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói.

Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönbén felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthező számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia és angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megtevesztteni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának.

Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltósági Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája
Szász-Sebesen

elvállalja minden könyvnyomdai munka gyors és csinos elkészítését a legolcsóbb árak mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálok és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

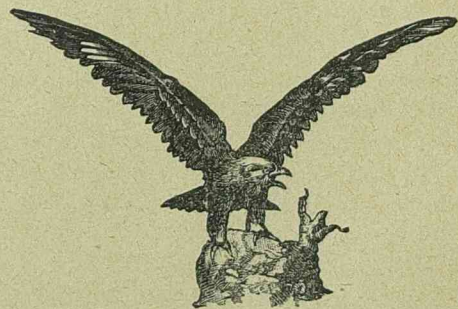
MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB és LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE

BRAUSWETTER-JÁNOS

SZEGEDEN
CS. és KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTÁLLÓJA A REMONTOIR
INGAÓRÁKNAK STB. STB.

ÓRÁK, ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLASSAL
KESZPENZERT, VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEGYZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN és BÉRMENTVE

Dr. Lendl Adolf
világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szőrmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészi kivitel.

Budapest, II. Donáti u. 7.

A természet és Halászat

állattani, vadászati és halásznai képes folyóirat. Egy évre 6 kor. Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen